

1

Answerkey
SYBA Paper III

Q.P. Code
34550

9

सद्योपमनुवदन

A) धीरोदान नामक स्थिर बूद्धि/गहन स्वभावाचा, अहंकारी निश्चयी, अस्मान्तर धीरोद्धत आश्रिताने व मात्सर्य अधिक असलेला, भावावी, धोरमी, अहंकारी, चंचल स्वभावाचा ठसतो. स्वा, अन्या काणि साधारणस्त्री था तीन प्रकारच्या नायिका असतात. टीपा- संदर्भ. धीरोद्ध नामकाचे प्रकार, त्यांपैकी धीरोदान धीरोद्धतच्या गुणांचे अधिक विवरण - त्यांची उदाहरणे नायिकेच्या ३ प्रकारांची उदाहरणे.

B) याच्या सादरीकरणसाठी उपकरणांना प्रासंगिक म्हणतात वस्तु (कथावस्तुत) विचारपूर्वक पताकास्थानाची योजना करावी पताकास्थान म्हणजे

७) कवित्वाश्रयीचे बीजरूपी एक विशिष्ट संस्कार म्हणजे 'शक्ती' असून या (संस्काराशिवाय) काव्य उत्पन्न होणार नाही आणि आलेच तर ते उपहासपात्र ठरेल लोकव्यवहार म्हणजे रथानर, जंगल अशा वैश्विक यज्ञातोडीचे ज्ञान. शास्त्र म्हणजे छंद, व्याकरण, नायकोश कथा, गजशास्त्र, अश्वविद्या, शस्त्रविद्या इ. च्या मसगज्यांची सतीसा... इ. व त्या विमरि.

टीपा- संदर्भ- शक्ति- प्रतिक- विवेचन.

लोकव्यवहार, शास्त्र - हे तिचे साधने एक हेतु तीण तिन तिन नाहीत - यांतील एकही नसू नसेल योज्य नाही.

प्रश्.

2

1) वाचक प्रकारांचे

दृशस्वरूप - स्वयं कृ मणजे काय? त्यांचे ५ प्रकार.
वाचक आणि प्रकारांची वैशिष्ट्ये, साध्य-अपे,
उदाहरणात स्पष्ट करणे

2) काव्यप्रकारास रचना होय की चा

काव्यप्रकार - वाचाचा अर्थ, कवि,

रचना - १० उदाहरण, सांगितले प्रतिपाद्य विषय.

शैली - कविका, कृती, उदाहरण

सर्व पूर्वसूचीच्या मतांचे संकलन.

3) नेत्रावशाने

नेत्रा मणजे कोण - व्याख्या प्रकार नेत्राचे गुण

नेत्रा कितीतरी पध्दतसंगी ..... वा गुणांचे सातिसार

विवेचन - नेत्रांचे प्रकार उदाहरण - सादर करणे

प्रश्. 1) i) आवांतर, संपन्न, काव्याचे २ प्रकार, व्याख्या
वैशिष्ट्ये साध्य अपे.

ii) काव्यांतर - संपन्न - काव्यप्रयोग - कानासामिलितमपिपेते
युगे यांचे स्विकार स्पष्टीकरण, काव्यांतर हाणोसा
वाधाचे उदाहरण वरील काव्य मसे?

B) i) काव्यांतर, संपन्न, वाचकाचे चार प्रकार.

द्वारशांत वाचकाची वैशिष्ट्ये स्विकार स्पष्ट करणे
उदाहरणात स्पष्ट करणे

ii) काव्यांतर, संपन्न, काव्यप्रकारातील काव्यमत्तल.

काव्यांतर ~~काव्यांतर~~ अगमंकुटी असू शकते वतरीही
याची जगना उत्पन्न काव्यांतर हाउ शकते

थ: काव्यांतर - या उदाहरणात स्पष्ट करणे

थेच रस प्रधान त्यातुळे कविका असुन तरही
काव्यांतर काव्य काव्यांतर.

4) शब्दविद्या सात -

संपन्न - वाच्य, लक्षणात्मक, व्यंग्य, वा शब्दांचे
स्पष्टीकरण, उदाहरण, वाच्य ३ शब्दांसाठी सांगुने
वा शब्दांचे व्यंग्य हाणोसा वाच्य

3

A) i) विश्वनाथः

ii) द्विजादिकुः, महासत्त्वः, अतिगम्भीरः, क्षमावान् च

iii) मम्मटः

iv) द्रौ गेहो, - अभिधामूलव्यञ्जना तथा
लक्षणांमूलव्यञ्जना / शाब्दी
तथा आर्ची व्यञ्जना

v) वस्तु.

3) i) अभ्यासाः - पानः पुन्येन प्रवृत्तिः

पुनः पुन्येन शखादी क्रियाकरणे

2) अत्रिन्वय - अवस्थानुकारः

3) उपमा - साधार्थमुपमा त्रैद -

निकल्प - उपमेय, उपमान, साधार्थवाचक
शब्द ६.

4) व्यापस्तुति -

e) समानार्थकशब्दान् लिखत -

नेता - नायकः

शूरः - वीरः

प्रज्ञा - बुद्धिः

भेदाः - प्रकाराः

श्रेष्ठशक्तिः

द्विजः - विप्रः

प्र ५ -

A) अनुप्रास - शब्दालंकार, तेच अक्षर पुन्यपुन्य
शब्दवचित्रे उदाहरण

निदर्शना - लक्षणे उदाहरण

B) सुकृतसमितो उपदेश - प्रयुक्तसमितो उपदेश -

काव्यप्रयोज्यापेकी काव्यासमितः... इत्या प्रयोज्यापे

हेतुव्यपटवलागा वराले शक्तिप्रकारव्या उपदेशाने वीरशक्ति

प्रभुसामिन् - अनुकण्ठनीय, शास्त्राप्रदाने ७
सुहृदसामिन् - इतिहाससि ग्रंथालोक उपदेशाप्रदाने

७) अण - प्रसन्न

दरास्यकार्येकी दान प्रकार - दक्षिणी नैशिक्ये
लक्षणे उदाहरणे देणे.